

Convenant

Wat kun je ermee?

Vastleggen van samenwerkingsafspraken rondom een maatschappelijk initiatief.

Wat levert het concreet op?

Een samenwerkingsovereenkomst, gesloten tussen de partijen die betrokken zijn bij een maatschappelijk initiatief.

Wanneer in te zetten?

Aan het eind van de oriëntatiefase waarin partners aangeven met elkaar een commitment te willen aangaan.

Met wie doe je het?

Met alle partijen, betrokken bij het initiatief en bereid om een wezenlijke bijdrage te leveren. Hetzij in geld, menskracht, concrete producten en diensten of met het beschikbaar stellen van faciliteiten.

Hoe gaat het in zijn werk?

Het convenant is opgebouwd uit de paragrafen:

1. Maatschappelijke ambitie
2. Samenwerkingsverband
3. Visualisatie van de realisatie
4. Programma opzet en organisatie
5. Diverse bijlagen

De paragrafen van het convenant kunnen dienen als agendapunten in bijeenkomsten die gepland zijn met de samenwerkingspartners.

Benodigheden

Kennis

We raden aan om kennis op te doen over belangrijke bestuurlijke akkoorden die betrekking hebben op jouw initiatief. Denk hierbij aan het coalitieakkoord van college B&W van jouw gemeente en aan jaarverslagen van jouw samenwerkingspartners waarin de missie, visie en beleidsspeerpunten van de organisatie beschreven staan.

Vaardigheden

Voor de **basishouding van de gespreksleider** (begeleider):

- Zorg voor voldoende veiligheid (door oprecht geïnteresseerd door te vragen en niet te oordelen) zodat partners zich vrij voelen ook hun eigen belangen eerlijk te benoemen
- Vraag om verduidelijking als je vermoedt dat zaken onduidelijk zijn
- Stimuleer een zo concreet mogelijke invulling van het convenant
- Bewaak de (psychologische) veiligheid: sta niet toe dat mensen geagiteerd of cynisch naar elkaar reageren
- Respecteer de mening van de deelnemer
- Vermijd een veroordelende sfeer
- Stimuleer de dialoog (luisteren naar elkaar) en vermijd discussie (elkaar overtuigen)
- Als er teveel emotie bij komt kijken: probeer de emotie te neutraliseren
- Positief labelen van gedrag: boosheid van een deelnemer weerspiegelt juist betrokkenheid
- Zorg ervoor dat iedereen bij de oefeningen actief wordt betrokken

Tijd

Eigenmaken van instrument: *1 uur*
Vorbereiding: *15 tot 30 minuten per paragraaf*
Uitvoering: *diverse bijeenkomsten met de samenwerkingspartners*

Nazorg: *30 minuten per paragraaf (uitwerking van gespreksverslag)*

Materiaal

- Er zijn geen materialen benodigd

Locatie

- Vergaderruimte

Geld

- Arbeidstijd van diegenen die deelnemen aan de bijeenkomsten.

Tips

1. Ga flexibel om met de volgorde waarin de eerste drie paragrafen worden besproken. Laat de keuze van de te behandelen paragraaf afhangen van de actualiteit: Welke vragen zijn op dit moment actueel in de verkenning van de samenwerking?
2. Zijn de samenwerkingspartners erg concreet, dan kun je beginnen bij de visualisatie van de creatie (paragraaf 3) en van daaruit toewerken naar paragraaf 1 (formuleren van de maatschappelijke ambitie). Betreft het bestuurders of beleidsmedewerkers? Dan zou je kunnen wellicht beter starten bij paragraaf 1 en van daaruit de andere paragrafen beantwoorden.
3. Behandel paragraaf 4 (programma en opzet van organisatie) pas nadat er al grote duidelijkheid bestaat over de eerste drie paragrafen.
4. Vaak betreft het beantwoorden van de vragen een iteratief proces, dat wil zeggen eerst worden de vragen uit de paragrafen globaal ingevuld en later, door voortschrijdend inzicht, veel concreter en gedetailleerder.
5. Laat eventuele juristen pas naar de samenwerkingsafspraken (met name paragraaf 5) kijken nadat het samenwerkingsproces al in een vergevorderd stadium is. Juristen hebben namelijk de neiging steeds te kijken naar wat er mis kan gaan. Dit zijn relevante vragen, maar indien te vroeg gesteld kunnen ze de beginnende samenwerking de nek omdraaien. Start dus eerst met de verkennende besprekingen met de partners en nodig de juristen nog even niet uit.

Relatie met andere instrumenten

In het convenant is plaats voor de uitkomsten van de netwerkambitie (in paragraaf 1), effectencalculator (in paragraaf 4) en plan van aanpak (in paragraaf 4). Dit instrument vertoont verwantschap met de partnerschapskaart.

Opmerkingen van ontwikkelaars

Het betreft een relatief nieuw instrument dat als pilot is toegepast bij een aantal maatschappelijke initiatieven.

Achtergrond informatie

- Bron: Paul Zuiker (Emergent, bureau voor samenlevingsontwikkeling)
- Referentie/contactpersoon: Paul Zuiker (paul.zuiker@han.nl)

Tags/trefwoorden

Convenant, samenwerkingsovereenkomst, partners, netwerk, maatschappelijke ambitie, organisatie belangen, gedeelde ambitie, organisatie, programma, plan van aanpak, contract

Downloads

- Samenwerkingsovereenkomst organisaties